

NASZA PORADNIA

GOSPODARCZA - PRAWNA - PODATKOWA

Z ustawy o podatku obywatelskim z dnia 16 X 1935

Nowa ustawa o podatku obywatelskim, która poraz pierwszy będzie miała zastosowanie w roku 1936, nie wprowadza poważniejszych zmian do przepisów starej ustawy z dnia 16 X 1934. Najznamienniejszą cechą nowej ustawy jest **rozszerzenie grona osób**, zwolnionych z obowiązku płacenia podatku obywatelskiego.

Zwolnione od podatku obywatelskiego są:

- 1) wszystkie osoby, które w dniu 10 października 1935 jeszcze nie ukończyły 18-go roku życia,
- 2) osoby, które w dniu płatności:
 - a) otrzymują zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek kryzysowy,
 - b) korzystają z bieżącej zapomogi z instytucji społecznych,

Zapytania anonimowe

nadesłane do Redakcji lub bezpośrednio do Poradni, nie mogą zasadniczo być opracowane, zwłaszcza wtenczas, jeżeli odpowiedź w gazecie nie leży w interesie ogólnym. A na zapytania w sprawach ściśle osobistych Poradnia może tylko wtedy pismem odpowiedzieć, jeżeli pytający poda swój dokładny adres.

Redakcja.

- c) otrzymują rentę dodatkową albo rodzicielską, wzgl. zapomogę rodzicielską, wdowią albo sierocą,
- d) których ogólny dochód w roku płatności podatku nie przekroczy 150 procent, a u samotnych 130 procent tej sumy, którąby otrzymali w jednym roku zgodnie ze stanem rodziny na wypadek potrzeby w myśl istniejących stawek tytułem zasiłku z urzędu opieki społecznej.

Na wniosek podatnika należy wziąć za podstawę zasiłek, któryby podatnik otrzymywał z uwzględnieniem osobistych stosunków. Dla stanu rodzinnego i wysokości stawek są miarodajne stosunki w dniu 10 października 1935 r. Jako samotnych należy uważać tych, którzy w wymienionym dniu nie byli żonaci (u kobiet — zamężne), za wyjątkiem osób owdowiałych albo rozwiedzionych, które w dniu 10 października przekroczyły 50 rok życia, albo do których gospodarstwa domowego w tym dniu wzgl. wcześniej należały dzieci niepełnoletnie.

Zwolnienie, wymienione pod c), nie ma ważności dla osób, których łączny majątek rolniczy wzgl. leśny, majątek ziemski i przedsiębiorczy w myśl ustawy Rzeszy dot. ustalenia wartości (Reichsbewertungsgesetz), przekracza 8.000 RM. Majątek małżonków, którzy nie na stałe są rozłączeni, należy razem zliczyć.

Istniejące podatkowe sumy podstawowe dla wymierzenia podatku obywatelskiego pozostały bez zmian. Wynoszą one:

3 RM dla podatników, którzy zwolnieni zostali z podatku dochodowego, 6 RM przy dochodzie, przekraczającym 4.500 RM, jednak nie przekraczającym 6.000 RM itd.

U osób, których łączny majątek rolniczy, leśny, ziemski i przedsiębiorczy w myśl ustawy Rzeszy, dot. ustalenia wartości, przekracza 15.000 RM, jednak nie przekracza 50.000 RM, wynosi stawka państwowa 6 RM; jeżeli jednak majątek ten przekracza 50.000 RM, to stawka państwowa wynosi 9 RM.

Od powyższych stawek Rzeszy (podatkowych sum podstawowych) oblicza się podatek obywatelski jako podatek gminny. Jeżeli n. p. w gminie pobiera się 500 procent stawki Rzeszy,

wynosi podatek obywatelski razem z stawką Rzeszy w wysokości 3 RM — 15 RM, a przy stawce państwowej 6 RM 30 RM na rok itd.

U podatników, do których gospodarstwa domowego w dniu 10 października 1935 r. należało co najmniej dwoje niepełnoletnich dzieci, obniżają się stawki:

1) przy wymierzaniu podatku obywatelskiego według dochodu:

- a) o 2 RM za drugie i każde następne niepełnoletnie dziecko, jeżeli dochód nie wynosi więcej jak 2.400 RM,
- b) o 1 RM dla drugiego i trzeciego niepełnoletniego dziecka i o 2 RM za czwarte i każde następne niepełnoletnie dziecko, jeżeli dochód wynosi więcej jak 2.400 RM, jednak nie przekracza 12.000 RM.

2) Przy wymierzeniu podatku obywatelskiego według stanu majątkowego obniżają się stawki państwowe 6 RM wzgl. 9 RM itd.:

- a) o 2 RM za drugie i każde następne niepełnoletnie dziecko, jeżeli majątek nie przekracza 50.000 RM,
- b) o 1 RM za drugie i trzecie niepełnoletnie dziecko i o 2 RM za czwarte i każde następne niepełnoletnie dziecko, jeżeli majątek wynosi więcej aniżeli 50.000 RM, jednak nie przekracza 200.000 RM.

Przykłady:

1. Pewna osoba pobiera płacę lub pensję wzgl. pewien przemysłowiec ma miesięcznego dochodu w wysokości 180 RM. W domu posiada 2 niepełnoletnich dzieci. Podatek obywatelski w ich gminie oblicza się według stawki 500 procent, wobec czego oblicza się ich podatek obywatelski, jak następuje:
podatkowa suma podstawowa 3 RM, od tego 500 procent podatku — 15 RM
z tego odchodzi za 1 dziecko

2 RM — od tego 500 proc. podatku — 10 „

pozostaje do zapłacenia podatku w wysokości 5 RM

Jeżeli jest tylko 1 niepełnoletnie dziecko albo tylko pełnoletnie dzieci lub nie ma żadnych dzieci, należy uścić pełną sumę podatkową w wysokości 15 RM. Na wypadek istnienia 3 niepełnoletnich dzieci nastąpiłoby zupełne zwolnienie z podatku.

2. Pewien rolnik, którego posiadłość oszacowano łączną sumą 7.000 RM i którego zwolniono z podatku dochodowego, ma 3 niepełnoletnie dzieci. Podatek oblicza się następująco:

podatkowa suma podstawowa 3 RM, od tego 500 proc. podatku 15 RM
od tego odchodzi za każde dziecko po 2 RM — $2 \times 2 = 4$ RM — wolny od podatku.

Przy 2 dzieci należałoby odciągnąć 2 RM od sumy podstawowej i pozostałaby 1 RM tak, że przy stawce podatkowej 500 proc. należałoby płacić rocznie tylko 5 RM.

3. Rolnik, którego majątek ustalono na podstawie ustawy Rzeszy, dot. oszacowania, na 16.000 RM, ma 3 dzieci w wieku od 5 do 17 lat. Jego podatek obywatelski obliczałby się następująco:

podatkowa suma podstawowa 6 RM, od tego 500 proc. podatku — 30 RM
od tego odchodzi dla 2 dzieci po 2 RM — 4 RM, od tego 500 proc. podatku — 20 „

pozostałoby do zapłacenia podatku 10 RM

Na często stawiane pytania, czy dorosłym dzieciom, pracującym w przedsiębiorstwie rodziców, może być osobno wymierzony podatek obywatelski, powinno się odpowiedzieć twierdząco również wtenczas, jeżeli pracują bez

wynagrodzenia. W wielu oczywiście gminach nie opodatkowuje się dzieci, współpracujących w przedsiębiorstwie rodziców. Nieszłusznym jest pociągnięcie do płacenia podatku obywatelskiego tam, gdzie rodzice dzieci swoich w przedsiębiorstwie nie potrzebują, a tylko je dlatego utrzymywać muszą, ponieważ nie znajdują gdzieindziej zatrudnienia. W tym wypadku opodatkowanie dzieci stanowi dla gospodarstwa domowego dodatkowe obciążenie społeczne tak, że już z tego powodu opodatkowanie jest niesłuszne, przeciw czemu można się bronić wniesieniem sprzeciwu. Jeżeli jednak dorosłe dzieci, pracujące w przedsiębiorstwie bez wynagrodzenia, opodatkowuje się podatkiem obywatelskim, oblicza się celem stwierdzenia podstawowej sumy dochód z połowy wartości poborów rzeczowych (z doliczeniem kieszonkowego itd.). Ponieważ jednak ogólna wartość utrzymania nie powinna przekroczyć 130 procent ogólnej stawki zapomogi z funduszu opieki społecznej, przeważnie nie będzie się pociągało przedewszystkiem w gminach wiejskich dorosłe współpracujące dzieci do podatku obywatelskiego.

W inny jednak sposób traktować się będzie wycuźników. Dla obowiązku płacenia podatku nie ma żadnego znaczenia wiek wycuźników, rentobiorców itd. Do ustalenia obowiązku płacenia podatku oblicza się dochód gotówkowy z świadczeń w naturaljach z doliczeniem odsetek i innych pobocznych świadczeń.

Przy 4 niepełnoletnich dzieciach nie należałoby ściągnąć żadnego podatku.

Przykład: Wartość świadczeń w naturaljach wynosi 300 RM, a odsetki, mając być płacone wycuźnikom, wynoszą 200 RM, i jakiegokolwiek renty 100 RM, tak, że dochód obu wycuźników wynosi 600 RM. Jeżeli jednak według ogólnych stawek mający być płacony małżonkom zasiłek z urzędu opieki społecznej wynosi w danej gminie tylko 300 RM, byłiby wycuźnicy zobowiązani do płacenia podatku obywatelskiego, ponieważ dochód ich w wysokości 600 RM przekracza poważnie 150 procent stawki zasiłkowej.

Wogóle zastosowuje się dla wycuźników, pociągniętych do płacenia podatku obywatelskiego, stawkę podstawową w wysokości 3 RM, tak że w gminie, pobierającej 500 proc. stawki podatku obywatelskiego, powinni oni płacić 15 RM rocznie.

Gmina jest zobowiązana do zawiadomienia podatnika o wymierzeniu podatku obywatelskiego. Pobierającym płacę lub pensję wymierza się podatek na czwartej stronie karty podatkowej, a wszystkim innym specjalnym zawiadomieniem. Kto wymierzenie podatku uważa za niesłuszne, może w ciągu 4 tygodni po doręczeniu zawiadomienia wnieść uzasadniony sprzeciw. Sprzeciw należy wnieść u burmistrza gminy.

Kiedy rolnik jest zobowiązany do prowadzenia księzkowości?

Rozporządzenie z dnia 5 lipca 1935 (dziennik ustaw Rzeszy str. 908) obowiązuje rolników, których dochody rolne przekraczają rocznie 6.000 RM lub których majątek rolny wynosi 50.000 RM lub więcej, do prowadzenia ksiąg, wykazujących wszelkie obroty w przedsiębiorstwie na zasadzie pewnych zasad według ich wartości gotówkowej i przedstawiających na podstawie rocznej inwentury zmiany wartości i składu majątku przedsiębiorstwa. Szereg zestawień i spisów o majątku i gruntach oraz o uprawie, jak spis majątkowy, gruntów, bydła, naturalij i rejestr płać, powinno podnieść pewność i dokładność księzkowości. Pewien specjalny system prowadzenia ksiąg nie jest przepisany.

Kiedy przedawniają pretensje szynkarza za sprzedaż napojów alkoholowych?

Ustawa, dot. szynkowni, z dnia 28 IV 1930 pretensje szynkarzy i restauratorów jak i innych kupców za sprzedaż napojów alkoholowych (wódki) w drobnym handlu pod względem przedawnienia ujęte zostały ustawą wyjątkową. Omawiane przez nas (w numerze 295 z r. 1935 naszej gazety) przedawnienia mają zastosowanie do pretensyj szynkarzy tylko w ograniczonej mierze.

W myśl § 31 wymienionej ustawy nie mogą być pretensje gościnne wzgl. szynkarza za wyszynk wódek ani zaskarżone, ani też nie mogą one być w inny sposób ściągnięte, jeżeli zostały udzielone na kredyt osobom, które dawniejszego długu podobnego rodzaju gościnemu względnie szynkarzowi nie zapłaciły. To samo dotyczy pretensyj za sprzedaż wódek w drobnym handlu, o ile dostawa nie nastąpi ze względu na przedsiębiorstwo kupieckie albo gospodarze nabywającego.

Jako odroczenie (Stundung) zapłacenia należytości w myśl ustępu 1 uważane jest odroczenie terminu płatności ponad czas, w którym gość opuszcza gościniec wzgl. wyszynk.

Niniejsze przepisy nie mają zastosowania do pretensyj za wyszynk napojów gościom, nocującym w gościnie, wzgl. do pretensyj za wyszynk wódki, którą się zwykle dodaje do jedzenia.

Powyższe zarządzenia mają decydujące znaczenie dla szynkarzy i kupców, którzy sprzedają wódki w drobnym handlu; ponieważ przedawnienie nastąpi z tą chwilą, kiedy gość opuszcza lokal bez zapłacenia

wypitego napoju i idzie do domu, szynkarz wzgl. sprzedający wódkę traci wszelkie prawo na zapłacenie, jeżeli gość w tym samym dniu lub w jednym z następnych dni ponownie otrzymuje wódkę na kredyt bez zapłacenia powstałego długu z poprzedniego kupna. Długi za wódkę nie mogą być w razie istnienia powyżej wymienionych okoliczności ani wyskarżone, ani też nie mogą być zaliczone do innych pretensyj. Tak może n. p. pewien gość załatwić dla szynkarza furmanki i wyskarżyć od niego zapłatę za nie nawet wtenczas, jeżeli ma dług u niego za wódkę, gdyż długi za wódkę nie mogą przecież być ani wyskarżone, ani też zaliczone. Jeżeli jednak gość każe sobie podać n. p. kawalek kiełbasy z bułeczką i do tego wypije wielki kieliszek żytniówki bez natychmiastowego zapłacenia, wtedy pretensja z tego zakupu nie podlega natychmiastowemu przedawnieniu, lecz może być wyskarżona. Ponieważ jednak goście, którzy bardzo chętnie piją wódkę, niezawsze lub kilkakrotnie w dniu zamawiają kielbasę z bułką równocześnie, ażeby wypić do tego kieliszek wódki, będzie dla szynkarza, który mimo małych widoków powodzenia chce odważyć się na skargę, bardzo trudnym udowodnić, że gość wódkę zamówił jako zwykłą przydawkę do jedzenia.

Jeżeli szynkarz domaga się natychmiastowej zapłaty, wtedy obydwu stronom uczynione zostanie zadość; szynkarzowi dlatego, że nie poniesie żadnych strat, a chętnie pijącemu wódkę gościowi dlatego, że nie zrobi długów, których niezapłacenie moralnie należy potępić.

Na własnej zagrodzie

(Praktyczne informacje gospodarczo-rolnicze)

Zasilanie łąk i pastwisk kainitem lub solą potasową (Kali)

Dotychczas najczęściej stosowanym nawozem potasowym na łąki i pastwiska jest kainit. Sporną rzeczą jest jednakże, jakim nawozem potasowym nawozić łąki, gdyż zarówno doświadczenia z solą potasową (Kali) jak i kainitem dają dobre rezultaty. Czynnikiem rozstrzygającym będzie tutaj cena nawozu na miejscu, ale i ta też niezawsze, gdyż często na korzyść kainitu będą przemawiać sole poboczne, zawarte w nim, które korzystnie działają na porost traw. Kainit zawiera dość dużo chloru, który niszczy mchy na łąkach i pastwiskach. Również ważnym czynnikiem, a może najgłówniejszym, jest stan, w jakim znajdują się nasze łąki i pastwiska. Ze względu na glebę, na ziemiach cięższych w lata posuszy, jak również na wilgotne łąki zaleca się sól potasową (Kali), a nie kainit w obawie zaskorupienia się gleby. Na gleby lekkie i torfowiska dobrze jest dać kainit i to w zwiększonych dawkach, gdyż gleby te szczególnie są ubogie w potas. Łąk i pastwisk odrazu jednorocznym zabiegiem (uprawą i nawożeniem) nie doprowadzi się do należytej kultury, czyli dobrego stanu, potrzebna jest uprawa coroczna, dość intensywna, jak również i stałe nawożenie. Skutki tych zabiegów będą uwidaczniać się stopniowo w miarę wzrostu kultury gleby i uzyskanie nawozów będzie powolne i stopniowe. A więc, by uniknąć strat w składnikach pokarmowych, dostarczanych w postaci nawozów sztucznych (Kunstdünger), korzystniejsze będzie stosowanie nawozu o bardziej powolnym działaniu, a zarazem długotrwałym. Cechę tę posiada kainit. Czynnikiem rozstrzygającym w zakupie nawozu sztucznego będzie też koszt przewozu. Ilości nawozów potasowych, które należy stosować, nie można zgóry określić. Dobrze jest przeprowadzić próby na poletkach doświadczalnych.

Na łąki, zależnie od stopnia wyjałowienia, można wysiać 2 do 4 ctr. kainitu na mórg magdeburski. Stosować można i większe dawki kainitu bez obawy, gdyż kainit, jako nawóz wolniej działający, nie jest zbyt szybko z gleby wypłukiwany. Na pastwiskach można stosować mniejsze dawki. Przy określaniu ilości wysiewu należy zwrócić uwagę, że na glebach mocniejszych należy nawozić większymi dawkami w większych odstępach czasu, na glebach lżejszych zaś przeciwnie, w krótszych odstępach czasu i w mniejszych ilościach, a to z obawy szybkiego wypłukania kainitu.

Najodpowiedniejszą porą wysiewu nawozów potasowych (jak kainitu, poniekąd i soli potasowej) na łąki jest jesień, następnie zima, a także i rychła wiosna. Nawóz ten, dany na rolę, bywa

odpowiednio przykryty, przez co uzyskuje warunki do przemiany. Na łące można go jedynie zabronować powierzchniowo. Nawóz na rolę daje się przed siewem ziarna lub sadzeniem, na łąkę daje się na rośliny wegetujące (żyjące), to też działanie nawozu będzie tem lepsze i wydajniejsze, im szybciej z wilgocią wsiąknie i rozejdzie się po glebie i im lepiej chwila wnikanía w glebę zjedzie się z chwilą większego zapotrzebowania pokarmów przez rośliny. Już niejedna obserwacja i doświadczenie wykazały, że rośliny łąkowe zaczynają się krzewić w jesieni, po drugim zbiorze siana. Również gromadzenie pokarmów rezerwowych w korzeniach przypada na jesień. Dobrze więc będzie, jeśli w tym czasie znajdzie roślina większą ilość pokarmu gotowego w glebie, gdyż silniejszą i odporniejszą będzie w okresie zimowym, aby z wiosną silniej rozwijać się mogła. Jeżeli więc warunki pozwolą na zostosowanie nawozu potasowego, wkrótce po drugim zbiorze siana,

należy się starać w tym czasie o nawieźnienie łąki. W przeciwnym razie dążyć należy do wywieźnienia i rozsiania nawozu (kainitu, soli potasowej, azotniaku, tomasówki) w zimie najpóźniej w końcu lutego lub z początkiem marca. Późniejsze nawieźnienie spowoduje, że działanie nawozu ujawni się dopiero w czasie potrawy, a ponieważ siano pierwszego pokosu jest zawsze cenniejsze niż drugiego (potrawy), należy unikać nawożenia w nieodpowiednim terminie.

Po rozsianiu nawozów na łąkę porą jesienną, zimową lub rychło-wiosenną dobrze jest przykryć je broną, czyli zabronować.

Nawozy jak: kainit, sól potasowa (Kali) azotniak (Kalkstickstoff) i tomasówkę można mieszać razem i to na najpóźniej na 24 godz. przed ich wysiewem na łąkę.

Powyższe i wszelkie inne nawozy sztuczne, można otrzymać w każdej polskiej spółdzielni rolniczo-handlowej (Rolnik) po cenach dogodnych.

Nawozy sztuczne jako środek niszczenia chwastów

Do niszczenia chwastów w zbożach, a zwłaszcza ognichy (chadrych), używa się azotniaku nieolejowanego („ungeölter Kalkstickstoff“) w ilości około 150 kg. = 3 ctr. na ha = 4 morgi mgd. Rozsiewa go się na rośliny wilgotne od rosy. Azotniak zatrzymuje się na szerokich, poziomo rosnących liściach chwastów: Przy zetknięciu się azotniaku z wilgotnymi liśćmi chwastu powstaje ług, który dzięki swemu żrącemu działaniu niszczy chwasty. Zabieg ten nie zagraża zbożom dlatego, że mają one liście wąskie, prosto rosnące i pokryte warstewką woskową, wobec czego pył azotniaku do nich prawie nie przylega.

Do niszczenia chwastów, a zwłaszcza mietlicy w oziminach używa się azotniaku olejowanego („geölter Kalkstickstoff“) w ilości — jak poprzednio

— około 150 kg. na ha. Postępuje się tu inaczej, niż przy zwalczaniu chwastów w jarzynach, gdyż sypie się go na suche rośliny wówczas, gdy mietlica kiełkuje i wschodzi, czyli w 3 do 7 tygodni po wzejściu zbóż ozimych. Wschodzące roślinki mietlicy i innych chwastów zostaną zabite.

Kainit pylasty nadaje się również do niszczenia chwastów na łąkach i ognichy (chadrychu) w zbożach (jęczmień, owies). Używa się go w ilości 500 do 600 kg. na ha = 10 do 12 ctr. na 4 morgi mgd. Wysiewa go się na rośliny wilgotne podczas rosy, w dzień cichy od wiatru. Dzięki właściwości przyciągania wody, kainit, osiadając na szerokich owłosionych liściach chwastów, odciąga wodę z kómórek roślinnych chwastów, przez co chwasty giną.

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Oddajanie krów i jałowic krótko przed ocieleniem

Pytanie: Czy dobrze jest krowy i jałowice krótko przed ich ocieleniem wydajać?

R. Z.

Odpowiedź: Nie należy w żadnym wypadku krów ani jałowic krótko przed ich ocieleniem wydajać. Jeżeli wymię krótko przed wycieleniem się jałowicy lub krowy jest tak silnie nabrzmiałe (n. p. przy mięszowem zapaleniu wymienia), że sprawia ból bydłciu, to można zlekka (częściowo)

krowę zdoić, lecz nie należy wydajać wszystkiego mleka.

Natomiast dobrze jest już 2 do 3 tygodnie przed ocieleniem się krowy czy też jałowicy do niej co dzień przystępować i w ten sposób przyzwyczajać bydło do obcowania z ludźmi. Wymię powinno się w ostatnich dniach przed ocieleniem się krowy czy jałowicy trzy razy dziennie lekko masować, ciągnąć przy tem lekko za strzyki, nie wydajając jednak mleka. To przyzwyczajenie bydłcia do dojarza (dojarki) i przygotowanie wymienia przez systematyczny masaż ułatwi po ocieleniu wydajanie krowy i wpłynie korzystnie na zwiększenie mleczności.

Zatrzymanie moczu u koni i bydła

Pytanie: Mam konia i krowę, u których mocz upływa (czyli moczą) kroplami lub wcale nie wypływa, zwierzęta są niespokojne, nie mają chęci do żarcia i do picia i silnie się pocą. Proszę o poradę.

C. Z.

Odpowiedź: Zmniejszone wydzielanie i oddawanie moczu jest zwykłym objawem, towarzyszącym chorobom gorączkowym. Czasami jednak zatrzymanie moczu pochodzi z innych przyczyn, jak n. p. kurczu, paraliżu, pęcherza moczowego, zatkania cewki moczowej spowodu kamienia, polipa, oraz przy kolce.

Leczenie polega na mechanicznym ściągnięciu moczu przy pomocy moczociągu czy kataderu. Prócz tego daje się lewatywę z kleiku siemienia lnianego z dodatkiem do każdej lewatywy nalewki makowca w ilo-

PRAKTYCZNE RADY

Przechowywanie słoniny. Po zabiciu wieprza, jego rozcięciu i oddzieleniu słoniny należy poczekać z soleniem nim słonina ostygnie zupełnie, ale znowuż nie tak długo, aż na chudszych miejscach zacznie mięso cienieć i przybierać nieświeży wygląd.

Solić więc należy słoninę w stanie zimnym i świeżym. Grubą słoninę i przerośniętą mięsem radzi się rzadko nakłuć cienkim nożem od strony skóry i do otworów wciśnąć sól, aby ona nietylko dostała się z powierzchni przy soleniu, ale przenikła dobrze i ze środka. Często przy soleniu dodają do soli saletry i cukru. Są to dodatki zbędne, a nawet szkodliwe.

Przechowywać słoninę należy w miejscach chłodnych, przewiewnych i ciemnych; w jasnych mieszkaniach słonina szybko jęlczeje.

Po jakich czterech tygodniach należy słoninę zalać roztworem soli (1 część soli na 6 części wody) i tak zapakowaną posypać mocno po wierzchu solą i przykryć czystym płótnem, a potem nakrywą drewnianą, którą należy przysygnąć czysto wymytemi kamieniami.

Słonina wkrótce stwardnieje, jak powiadają, zrobi się gęsta i w tym stanie doskonale przechowuje się przez dłuższy okres czasu.

Sadło najlepiej odrazu przetopić na smalec, złożyć do suchego naczyńia i przechowywać w suchem, przewiewnym ciemnym miejscu.

Rzecz prosta, że wszędzie trzeba zachowywać czystość, to pierwszy i główny warunek dobrego przechowywania słoniny.

ści jednej łyżki. Również dobre i dosyć moczące środki są: odwar pietruszki, seler, jałowca, które wlewa się do pyska (gardzieli, aż do żołądka) za pomocą flaszki, najlepiej i bezpieczniej flaszki metalowej.

Łepienie gnid u konia.

Pytanie: Jak wytępić gnidy u konia?

D. W.

Odpowiedź: Gnidy czyli jajka, przyczepione do włosów konia, a szczególnie w okolicy grzywy, mogą być zniesione przez samice gza końskiego (ślepi) lub mogą też być to gnidy, pochodzące od wesz. Żeby wytępić gnidy, należy włosy (grzywę) ostrzyć i następnie zmyć skórę 3-procentowym roztworem wodnym lizolu lub kreoliny.

Po wysuszeniu naciera się miejsca, w których były gnidy, naftą, zmieszaną olejem lnianym w stosunku 1:3 (t. zn. na 1 część nafty daje się 3 części oleju lnianego). Po tygodniu zabieg nacierania wyżej podaną mieszaniną powtarza się.

Mieszanie nawozów sztucznych

Pytanie: Czy można mieszać następujące nawozy sztuczne: kainit, tomasówkę — tomasynę, azotniak (Kalkstickstoff) i na jak długo przed wysianiem?

R. O.

Odpowiedź: Wszystkie trzy wymienione nawozy sztuczne można mieszać i w następnym dniu wysiać na łąkę, gdyż mieszanina tych trzech nawozów, przechowywana dłużej aniżeli dwa dni na kupie lub w miechach, traci na składnikach nawozowych, pokarmowych dla roślin, które przechodzą w stan martwy.

Taką mieszaninę sporządzić można na jeden mórg magdeburski w ilości: 2 ctr. kainitu, ctr. tomasówki i pół ctr. azotniaku — którą należy dobrze, równomiernie, ręcznie rozsiać nawet i w dni powietrzne (by nie był za silny wiatr). Wiosną, gdy mrozy zupełnie ustają, łąkę należy porządnie zbronować, a w dwa tygodnie potem zwałować gładkim ciężkim walcem.

Wszystkie te nawozy można po dogodnych cenach nabyć w naszych polskich spółdzielniach — Rolnikach.

Jak można osiągnąć wczesne kapusty?

Najwcześniejszą kapustę wysiewa się między 20 a 30 stycznia w inspekcje ciepłym, używając odmiany o niedużych lecz wczesnie związających się główkach, n. p. erfurcką wczesną. Ilość wysiewu wynosi przeciętnie 20 gramów nasienia pod okno inspektowe, jeżeli rozsady nie będzie się ruszać, aż do chwili wysadzania w grunt. Jeśli natomiast kapusta będzie jeszcze w inspekcji rozsadzana, zasiać można ją podwójnie gęsto.

Do najwcześniejszej kapusty należy dobierać szczególnie uważnie ziemię z przewagą starego kompostu lub ziemi darniowej, unikając gnojowej, która łatwo powoduje chorobę czarnej nóżki („Schwarzbrand“).

Roszcady późniejsze wysiewa się między 5 a 15 lutego i dobiera się na

ten cel odmiany o większych główkach, jak n. p. kopenhaską - targową, hollenderską lub brunszwicką. Siew przeprowadzić można w inspekcje umiarkowanym, utrzymując w nim równomierną temperaturę plus 12° Celsjusza.

Kapustę można wysadzać w grunt w pierwszej połowie kwietnia, pod tym jednak warunkiem, że długo i doskonale była przedtem hartowana. Bardzo ważnym jest również odpowiedni wybór stanowiska i najżyźniejsza, już w jesieni zaprawiona ziemia. Ciepłe i zaciszne miejsce, gleba zasobna, zupełnie rozłożona, odrazu zdatna do pobrania pokarmu, ogromny ma wpływ na wczesne dojrzewanie kapusty, to też nie należy tych czynników zaniedbywać ani lekceważyć, chcąc mieć najwcześniejsze zbiory.